

Pasaulinė česnakų rinka

Balandžio mėn. česnakų rinka pasaulyje buvo beveik tuščia, nes atsargos baigiasi, todėl tokios šalys kaip Egiptas pasinaudojo susidariusia situacija ir gerokai padidino eksportą. Laukiama prasidedančio naujo česnakų derliaus Kinijoje ir Ispanijoje. Česnakų derlius šiose šalyse turėtų būti geras, tačiau neaišku, ar užteks darbininkų jį nuimti.

Nyderlanduose importuojami česnakai greitai išparduodami, nes dėl koronaviruso poveikio labai išaugo česnakų paklausa. Buvo paveikta visa tiekimo grandinė, nukentėjo importuotojai. Ispanijoje trūksta darbuotojų, todėl nespėjama paruošti produkcijos eksportui.

Vokietijos rinkoje taip pat jaučiamas česnakų trūkumas, nes paklausa padidėjo du kartus, o tiekimas iš Kinijos laikinai buvo uždraustas. Iš Ispanijos gaunamas česnakų kiekis paklausos nepatenkino, todėl buvo ieškoma ir kitų tiekėjų. Česnakai daugiau naudojami kaip sveikas produktas, stiprinantis imuninę sistemą. Tokia situacija daro įtaką kainoms, kurios pastarosiomis savaitėmis labai išaugo.

Prancūzijoje išaugusi česnakų paklausa taip pat nepatenkinama. Abejojama, ar užteks Ispanijoje išaugintų česnakų iki naujojo derliaus, nors šiemet jis turėtų prasidėti anksčiau nei įprasta. Prancūzijos pietryčiuose rinkoje jau yra šviežių česnakų, tačiau dar labai mažai.

Ispanija yra didžiausia česnakų augintoja Europoje. Jų plotas šalyje išlieka stabilus ir sudaro 27 tūkst. ha. Dėl išaugusios paklausos nuo sausio mėn. česnakų kaina padidėjo 15 proc. Anksčiausiai česnakų derliaus nuėmimas prasidės gegužės mėn. pradžioje Andalūzijoje, o gegužės mėn. pabaigoje – ir kituose regionuose. Česnakų augintojams prasidedantis sezonas didžiausią nerimą kelia dėl darbo jėgos trūkumo. Dėl priemonių, kurių buvo imtasi prieš koronavirusą, sienos lieka uždarytos ir darbuotojai iš kitų šalių negali atvykti. Ispanijos vyriausybė bando įdarbinti bedarbius, tačiau reikia laiko išmokyti juos dirbti.

Italijoje išaugintų česnakų gamintojų kainos padidėjo iki 30 proc. Tai augintojams yra tik atsigavimas, nes pastaruosius dvejus metus kainos buvo labai mažos ir augintojai vos sugebėjo padengti gamybos sąnaudas. Vidaus rinkoje išauginti česnakai dabar yra labai paklausūs, prekybos centrai teikia jiems pirmenybę. Trūkstant česnakų vis

labiau paklausi tapo Egipto produkcija, todėl ir ten kainos pakilo. Italijoje naujas česnakų derlius prasidės birželio pabaigoje, o plotai išliko nepakitę.

Egiptas pasinaudojo susiklosčiusia situacija pasaulinėje česnakų rinkoje. Dėl didelės česnakų paklausos šalis turi daug galimybių patekti į naujas rinkas, išaugo jų eksportas į Braziliją, Kanadą, JAV, Pietų Afrikos Respubliką.

Pietų Afrikos Respublikoje rinkoje dominuoja česnakai, importuoti iš Ispanijos ir Kinijos. Logistikoje buvo sutrikimų, todėl pasiūla yra maža, o kainos daugiau nei dvigubai didesnės, palyginti su tuo pačiu laikotarpiu praėjusiais metais. Tai lemia ne tik susidariusi situacija rinkoje, bet ir silpna šalies valiuta bei jos kursas. Daugiau nei 60 proc. česnakų šalyje yra importuoti. Nemažai vietinių augintojų nustojo juos auginti, nes nebeišgali konkuruoti su importuotos produkcijos kaina.

Peru česnakai auginami pietinėje šalies dalyje ir yra skirti Meksikos, Brazilijos, JAV ir Australijos rinkoms. Pagrindinė realizacija vyksta rugsėjo–sausio mėn. Dideli importo muitai Kinijos česnakams buvo naudingi Peru rinkai, padidėjo eksportas į JAV.

Čilėje česnakų derliaus nuėmimas prasideda lapkričio mėn. Pagrindinės eksporto rinkos yra Meksika ir Brazilija. Kainos šį sezoną buvo didesnės nei prieš metus. Brazilija perka daugiau česnakų iš Čilės, nes dėl antidempingo priemonių česnakai iš Kinijos tapo brangesni.

Kinijoje česnakų atsargų dar yra daug, naujas derlius prasidės gegužės mėn. ir bus didesnis nei pernai, todėl artimiausiu laiku rinkoje numatomas kainų sumažėjimas. Paprastai česnakų kaina sumažėdavo anksčiau, tačiau pastaruoju metu dėl išaugusios paklausos, darbuotojų trūkumo, logistikos problemų ji išliko aukšta ilgiau nepaisant didelių atsargų. Kinijos bendrovės dabar prieš eksportuodamos česnakus sudaro aiškias sutartis. Česnakų kaina sumažės, kai į rinką pateks naujo derliaus produkcija.

Česnakų importo (kuris sudaro apie 80 proc.) sustabdymas iš Kinijos turėjo įtakos **Kanados** ir **JAV** rinkoms. Importuotojai daugiausia dėmesio skyrė Argentinai ir Ispanijai, taip pat Kalifornijai ir Meksikai. Tačiau ir šiose šalyse česnakų atsargos greitai pasibaigė, o kainos šalių rinkose padidėjo iki trijų kartų, todėl belieka laukti

naujo derliaus gegužės mėn. Prognozuojama, kad česnakų kainos sumažės birželio mėn.

Australijoje česnakų importas padidėjo 7 proc. ir didžioji jo dalis yra iš Kinijos. Šalyje česnakų išauginama labai mažai.

Šaltinis: FreshPlaza